

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
EKONOMIKOS POLITIKOS GRUPĖ**

PAŽYMA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS PELNO MOKESČIO ĮSTATYMO NR. IX-675 2, 4, 12, 14, 30, 31, 55,
56¹ STRAIPSNIŲ, 3 PRIEDĖLIO PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 40² ir 56² STRAIPSNIAIS
ĮSTATYMO PROJEKTO
(TAP NR. 19-1628; 19-1629) (TAIS NR. 19-9313(2); 19-9314(2))**

2019-10-22 Nr. NV-2944

Vilnius

Projekto rengėjas: Finansų ministerija.

Projekto tikslas: perkelti Tarybos direktyvos nuostatas, atsižvelgiant į EBPO ir G20 valstybių vadovų patvirtinto projekto dėl Mokesčių bazės erozijos ir pelno perkėlimo ataskaitose pateiktas rekomendacijas, ES Teisingumo Teismo sprendimą, siūloma:

- Nustatyti turto perkėlimo apmokestinimo taisykles;
- Nustatyti valstybių mokesstinės tvarkos neatitikimų neutralizavimo taisykles;
- Patikslinti Pelno mokesčio įstatymo nuostatas dėl galimybės vienetui atskaityti jo nuolatinių buveinių, kurioms priskirtas pelnas apmokestinamas ne pagal Lietuvos teisės aktus, kitoje valstybėje patirtus mokesčius nuostolius;
- Siekiant teisinio aiškumo, patikslinti nuostolių, apskaičiuojamų taikant pelno mokesčio lengvatą įmonės pelnui, gaunamam įmonės veikloje panaudojus vykdant mokslinius tyrimus ir eksperimentinę veiklą sukurtus patentais apsaugotus išradimus, autorių teisėmis apsaugotas kompiuterių programas ar kitą pelno mokesčio įstatyme nurodytą nematerialųjį turtą, atskaitymo ir perkėlimo kitiems apmokestinamųjų vienetų grupės vienetams tvarką.

Dabartinė situacija:

- Iš Lietuvos perkeliama turto vertės prieaugis apmokestinimas pelno mokesčiu tik reorganizavimo atveju, tvarka neatitinka Tarybos direktyvos nuostatų;
- Valstybėse taikomos skirtingos pelno apmokestinimo taisyklės, dėl to atsiranda poveikis pelno mokesčio bazei ir galimybė agresyviai mokesčių planavimui, kuris suteikia nepagrįstus konkurencinius pranašumus. Pelno mokesčio įstatyme yra nustatytos nuostatos tik dėl dviejų mokesstinės tvarkos neatitikimų (dėl skirtingos finansinės priemonės traktavimo ir dėl skirtingo nuolatinės buveinės traktavimo);
- Nesuteikiama galimybė atskaityti vieneto nuolatinės buveinės kitoje valstybėje patirtus nuostolius, nėra nustatyta vieneto nuolatinės buveinės, kurios pajamos nepriskiriamos Lietuvos vieneto mokesčio bazei, mokesčių nuostolių perdavimo ir atskaitymo tvarka. ES Teisingumo Teismas priėmė sprendimą, kuriame išaiškinta, kad draudžiami tokie teisės aktai, pagal kuriuos bendrovei nesuteikiama galimybė iš jos apmokestinamojo pelno atskaityti kitoje valstybėje narėje esančios nuolatinės buveinės patirtus nuostolius;
- Trūksta teisinio aiškumo dėl nuostolių, apskaičiuojamų taikant pelno mokesčio lengvatą įmonės pelnui, gaunamam įmonės veikloje panaudojus vykdant mokslinius tyrimus ir eksperimentinę veiklą sukurtus patentais apsaugotus išradimus, autorių teisėmis apsaugotas kompiuterių programas ar kitą pelno mokesčio įstatyme nurodytą nematerialųjį turtą, atskaitymo ir perkėlimo kitiems apmokestinamųjų vienetų grupės vienetams tvarkos.

Projekto esmė:

- Atsižvelgiant į Tarybos direktyvos nuostatas siūloma nustatyti turto perkėlimo apmokestinimo taisykles. Šiuo metu iš Lietuvos perkeliama turto vertės prieaugis apmokestinimas pelno mokesčiu tik reorganizavimo atveju. Siūloma nustatyti atvejus, kada būtų taikomos ir netaikomos turto perkėlimo taisyklės, pajamų iš turto perkėlimo apskaičiavimo bei įtraukimo į mokesčių bazę principai ir kt.;

- Atsižvelgiant į Direktyvos nuostatas ir EBPO rekomendacijas, nustatyti valstybių mokestinės tvarkos neatitikimų neutralizavimo taisykles. Pelno mokesčio įstatyme yra nustatytos nuostatos tik dėl dviejų mokestinės tvarkos neatitikimų valstybėse. Siūloma nustatyti mokestinės tvarkos neatitikimų neutralizavimo principus ir taisykles, o mokestinės tvarkos neatitikimų pavyzdžių aprašą patvirtintų finansų ministras;
- Atsižvelgiant į ES Teisingumo Teismo sprendimą, kuriame išaiškinta, kad draudžiami tokie teisės aktai, pagal kuriuos bendrovei nesuteikiama galimybė iš jos apmokestinamojo pelno atskaityti kitoje valstybėje narėje esančios nuolatinės buveinės patirtus nuostolius, siūloma patikslinti Pelno mokesčio įstatymo nuostatas dėl galimybės vienetui atskaityti jo nuolatinių buveinių, kurioms priskirtas pelnas apmokestinamas ne pagal Lietuvos teisės aktus, kitoje valstybėje patirtus mokestinius nuostolius. Šiuo metu nesuteikiama galimybė atskaityti vieneto nuolatinės buveinės kitoje valstybėje patirtus nuostolius, nėra nustatyta vieneto nuolatinės buveinės, kurios pajamos nepriskiriamos Lietuvos vieneto mokesčio bazei, mokestinių nuostolių perdavimo ir atskaitymo tvarka. Siūloma sudaryti galimybes Lietuvos vieneto nuolatinėms buveinėms perduoti nuostolius ir atskaityti juos iš Lietuvos vieneto pajamų, jeigu tenkinamos nustatytos sąlygos;
- Šiuo metu trūksta teisinio aiškumo dėl nuostolių, apskaičiuojamų taikant pelno mokesčio lengvatą įmonės pelnui, gaunamam įmonės veikloje panaudojus vykdant mokslinius tyrimus ir eksperimentinę veiklą sukurtus patentais apsaugotus išradimus, autorių teisėmis apsaugotas kompiuterių programas ar kitą pelno mokesčio įstatyme nurodytą nematerialųjį turtą, perkėlimo tvarkos. Teisinio aiškumo tikslais siūloma patikslinti nuostolių, patirtų dėl turto naudojimo, perdavimo ar kitokio perleidimo nuosavybėn, atskaitymo ir perkėlimo kitiems vienetų grupėms tvarką. Siūloma aiškiai nustatyti, kad apribojimas, jog atskaitoma nuostolių suma negali būti didesnė kaip 70 proc. mokesčio mokėtojo mokestinio laikotarpio pajamų, taikomas tik įprastinės veiklos nuostoliams, nuostoliai patirti dėl turto naudojimo, pardavimo ar kitokio perleidimo nuosavybėn, apskaičiuoti pagal Pelno mokesčio įstatymo 5 str. 9 dalyje nustatytą formulę, gali būti perkeliama į kitus mokestinius laikotarpius neribotai.

Derinimas: atsižvelgiant į Teisingumo ministerijos pastabą tikslinti formuluotę „yra išnaudotos visos galimybės atskaityti nuostolius“ papildytas projekto aiškinamasis raštas.

Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupė projektui turi techninio pobūdžio pastabų.

Atitikimas Vyriausybės programai: projektas tiesiogiai Vyriausybės programos nuostatų neįgyvendina.

Dalykinio vertinimo išvada: projektą, patikslintą pagal Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės pastabas, siūloma svarstyti Vyriausybės posėdžio **B** dalyje.